

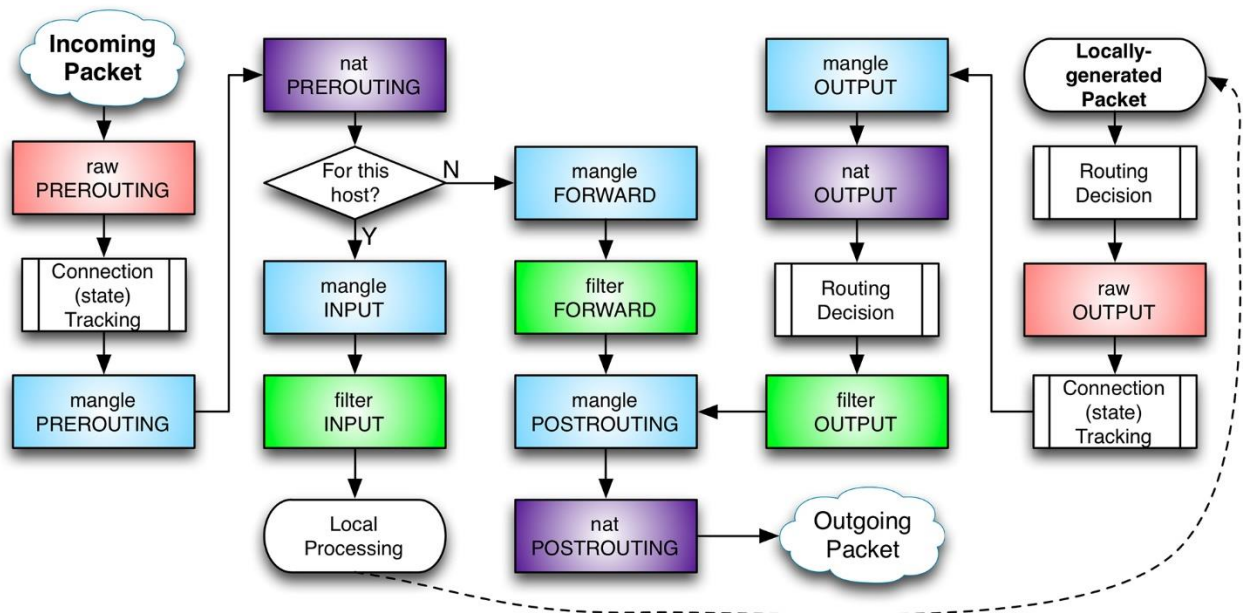
Зертханалық сабақ №12: Linux ОЖ негізіндегі IPTABLES пакеттік сүзгісі

Iptables утилитасы - Linux операциялық жүйелеріне арналған брандмауэр. Iptables ережелерін қолдана отырып, трафиктің өтуіне рұқсат беруге немесе бұғаттауға болады. Ағымдағы машинамен байланыс орнатуға тырысқан кезде, iptables бұл жағдайда неістеу керектігін түсіну үшін тізімдегі ережелер тізімін қарайды. Егер ереже болмаса, әдепкі әрекет орындалады.

Ережелер тізбегі

Ережелер жиынтығы тізбектерде қалыптасады, негізгі және жеке тізбектер бар. Негізгі тізбектерімі:

- * **PREROUTING** - осы тізбектегі ережелер желілік интерфейске сырттан келетін барлық пакеттерге қолданылады
- * **INPUT** - хосттың өзінен емес, соны хосттағы процеске арналған пакеттерге қолданылады
- * **FORWARD** - хост арқылы өтетін транзиттік пакеттерге қолданылатын ережелер
- * **OUTPUT** - хосттың өзінен емес, соны хосттағы процесстер жасаған пакеттерге қолданылады
- * **POSTROUTING** - берілген хосттың желілік интерфейсінен кетуі керек пакеттерге қолданылады

Iptables кестелері

Iptables — те ережелер тізбегінің үстінде абстракцияның тағы бір деңгейі бар кестелер. Кестелер пакеттерде әртүрлі әрекеттерді орындауға арналған, мысалы, өзгерту немесе сүзу:

- * **raw**-шикі пакеттермен жұмыс істеуге арналған, олар әлі өңделмеген
- * **mangle**-әртүрлі пакеттақырыптарын өзгертуге арналған
- * **Nat**-сервер маршрутизатор ретінде пайдаланылса, Nat жұмысын қамтамасыз етеді
- * **filter**-әдепкі бойынша пайдаланылатын пакеттерді сүзуге арналған негізгі кесте

Жұмыс принципі

Кіріс пакетін брандмауэр **mangle** кестесіндегі PREROUTING тізбегінен өңдей бастайды. Содан кейін ол **nat** кестесінің PREROUTING тізбегі ережелерімен өңделеді. Бұл кезеңде пакеттің мақсатын өзгерту (DNAT) қажетпе, жоқ па тексеріледі. Тағайындауды қазір өзгерту маңызды, өйткені пакеттің бағыты PREROUTING тізбегінен шыққаннан кейін бірден анықталады. Осыдан кейін ол INPUT тізбегіне (егер пакеттің мақсаты осы компьютер болса) немесе FORWARD (егер оның мақсаты желідегі басқа компьютер болса) жіберіледі.

Егер пакеттің мақсаты басқа компьютер болса, онда пакет Mangle және filter кестелерінің FORWARD тізбегі ережелерімен сүзіледі, содан кейін оған POSTROUTING тізбегі ережелері қолданылады. Бұл кезеңде SNAT/MASQUARADE (көзді ауыстыру/жасыру) қолдануға болады. Осы әрекеттерден кейін пакет (егер аман қалса) желіге жіберіледі.

Егер пакеттің мақсаты брандмауэрі бар компьютердің өзі болса, онда бағыттаудан кейін ол Mangle және filter кестелерінің кіріс тізбегі ережелерімен өңделеді. Тізбектер өткен жағдайда пакет қосымшаға беріледі.

Бағдарлама брандмауэрмен жұмыс істеген кезде, сұрауға жауап беруді немесе өзінің пакетін жібереді, содан кейін ол filter кестесінің Шығыс тізбегімен өңделеді. Содан кейін оған NAT кестесінің шығу тізбегінің ережелері қолданылады — DNAT (мақсатты өзгерту) қажетпе, жоқпа, соны анықтау үшін. Әрі қарай, пакет filter кестесінің Шығыс тізбегімен сүзіледі және SNAT және QoS қолдана алатын POSTROUTING тізбегінде қолжетімді. POSTROUTING сәтті өткен жағдайда пакет желігешығады.

Iptables утилитасы

Iptables утилитасының синтаксисі:

```
$ sudo iptables [-t таблица] команда [критерий действие] Копировать
```

Егер кесте көрсетілмесе, **filter** кестесі қабылданады. Командалар келесідей болуы мүмкін:

- - A (немесе **--append**) - ережені тізбекке қосыңыз
- - D (немесе **--delete**) — ережені тізбектен алып тастаңыз
- - I (немесе **--insert**) - ережені көрсетілген нөмірдің астына тізбекке салыңыз
- - L (немесе **--list**) — берілген тізбектің барлық ережелерін көрсету
- - F (немесе **--flush**) — берілген тізбектің барлық ережелерін тазалаңыз (кестелер)
- - N (немесе **--new-chain**) — жаңа тізбек жасаңыз
- - X (немесе **--delete chain**) - тізбекті жою
- - P (немесе **--policy**) - тізбектің әдепкі әрекетін орнатыңыз
- Келесі қосымша опциялар бар:

- * — v (немесе --**verbose**) - хабарламалардың егжей-тегжейін көбейтіңіз, --list командасымен көрсетілген кезде интерфейс атауы, ережелер параметрлері және TOS маскалары көрсетіледі.
-
-
- * — n (немесе --**numeric**)-IP мекенжайлары мен порт нөмірлерін сандық түрде шығарып, оларды символдық атауларға айналдыруға жол бермейді.
- * --**line-numbers** — --list пәрменімен ережелер тізімін көрсету кезінде жол нөмірлерін көрсету (жол нөмірі тізбектегі ереже позициясына сәйкес келеді).
- Қызметтік бағдарламаны пайдалану мысалдары:
-
- \$**sudoiptables -F#** сбросить все правила в таблице filter^{Копировать}

```
$sudoiptables -tnat -F#nat кестесіндегі барлық ережелерді қалпына келтіруКопировать
$sudoiptables -L --line-numbers#нөмірленген filter кестесіндегі барлық ережелерді қарауКопировать
$sudoiptables -L -v --line-numbers#нөмірленген filter кестесіндегі барлық ережелерді қараңыз (толығырақ)Копировать
$sudoiptables -tnat -L --line-numbers#Nat кестесіндегі барлық ережелерді нөмірлеу арқылы қараңызКопировать
$sudoiptables -DINPUT3 #filter кестесіндегі input тізбегіндегі ережені нөмір бойынша жойыңызКопировать
$sudoiptables -IINPUT -ptcp --dport 80 -jACCEPT#filter кестесіндегі енгізу тізбегінің басына ережені енгізуКопировать
$sudoiptables -AINPUT -ptcp --dport 80 -jACCEPT#сүзгі кестесіндегі енгізу тізбегінің соңына ереже қосыңызКопировать
$sudoiptables -IINPUT 3 -ptcp --dport 80 -jACCEPT#сүзгі кестесіндегі ережені енгізу тізбегінің үшінші орнына салыңыз
```

Әдеттегі әрекет

Брандмауэрді орнатуды бастамас бұрын, әдепкі ережелер тізбегінің әрекеті қандай болуы керек екенін шешу керек. Басқаша айтқанда, егер Байланыс конфигурацияланған ережелердің кез-келгеніне сәйкес келмесе, **iptables** не істеу керек?

Бастапқыда, **filter** кестесінің барлық үш тізбегі әдепкі бойынша трафикті қабылдауға мүмкіндік береді

```
$sudo iptables -L
Chain INPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain FORWARD (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
targetprotoptsource        destinationКопировать
```

Егербірнәрсеөзгерсе, ендісізбұрынғыпараметрлердіқайтаруыңызкерекболса, мұныпәрмендердіңкөмегіменжасайаласыз:

```
$sudoiptables -PINPUTACCEPT
```

```
$sudo iptables -P OUTPUT ACCEPT
$sudo iptables -P FORWARD ACCEPT Копировать
```

Сіз басқажолмен жүреаласыз және алдымен барлық трафикке тыйым салып, содан кейін оны таңдамалы түрде шешесіз:

```
$sudo iptables -P INPUT DROP
$sudo iptables -P OUTPUT DROP
$sudo iptables -P FORWARD DROP Копировать
```

Байланыстар әрекеттер

Өдеп кімінез-құлықты орнатқаннан кейін, [iptables](#) нақты пакетпен не істеу керектігін түсінудің үшін трафикті басқару ережелерін жасауға кірісуге болады.

- * **ACCEPT** - пакет сәтті тізбектен шығып, келесіге жіберіледі
- * **DROP** - пакетті тастаңыз, пакет келесі тізбекке берілмейді
- * **REJECT** - пакетті тастаңыз, пакет жіберушісіне қатетуралы хабарлаңыз
- * **SNAT** - пакеттегі, NAT кестесінің POSTROUTING және OUTPUT тізбектеріндегі IP мекенжайына ауыстыру
- * **DNAT** - пакетте, nat кестесінің PREROUTING тізбегінде (кейде — OUTPUT-та) тағайындалған ір мекенжайына ауыстыру
- * **LOG** - пакетті журнал файлына жазыңыз (syslog демонына жіберіледі) және қалған ережелермен өңдеңіз
- * **MASQUERADE-SNAT** сияқты, бірақ динамикалық ір-мекен-жайы бар қосылыстар үшін, nat кестесінің POSTROUTING тізбегінде
- * **MARK** - пакетке белгі қойыңыз және қалған ережелермен өңдеңіз

Пакеттерге арналған критерийлер

Жалпы критерийлер кез-келген ережеде қолдануға болады,

олар хаттаманың түріне байланысты емес және кеңейту модульдерін жүктеуді қажеттпейді:

- * - **p** (немесе --**protocol**) - Протокол түрін көрсету үшін қолданылады (all, icmp, tcp, udp)
- * - **s** (немесе --**source**) — көздің ір мекенжайын көрсету үшін қолданылады; жалғыз ір мекенжайын (10.10.10.10) немесе IP мекенжайларының ауқымын (10.10.10.0/24) көрсетуге болады)
- * - **d** (немесе — **destination**) - тағайындалған жердің ір мекенжайын көрсету үшін қолданылады; жалғыз ір мекенжайын (10.10.10.10) немесе IP мекенжайларының ауқымын (10.10.10.0/24) көрсетуге болады)
- * - **i** (немесе --in — **interface**) - пакет алынған интерфейс тек INPUT, FORWARD және PREROUTING тізбектерінде ұқсатетіледі; бұл критерий болмаған жағдайда кез келген интерфейс болжанады

- * - **o** (немесе — **out-interface**) - пакет жіберілетін интерфейс тек OUTPUT, FORWARD және POSTROUTING тізбектерінде рұқсат етіледі; бұл критерий болмаған кезде кез-келген интерфейсқабылданады
- Жасырын критерийлер - кеңейту модульдерін толығымен жүктейді және --protocol критерийін көрсеткен кезде қолжетімді болады. Олардың кейбірін қарастырайық:
- - **p tcp --sport** (немесе --**source-port**)-TCP пакеті жіберілген бастапқы порт. Параметр ретінде порт нөмірі немесе желі қызметінің атауы көрсетілуі мүмкін.
- * Қызмет атаулары мен порт нөмірлерінің сәйкестігін **/etc/services** файлынан табуға болады. Порт нөмірлері ең аз және ең көп нөмірлерден интервал түрінде берілуі мүмкін.
- - **p tcp --dport** (немесе --**destination-port**) — TCP пакеті жіберілетін порт немесе порт ауқымы. Дәлелдер --source-port үшін бірдей форматта берілген.
- - **p udp --sport** (немесе --**source-port**)-UDP пакеті жіберілген бастапқы порт. Параметр ретінде порт нөмірі немесе желі қызметінің атауы көрсетілуі мүмкін. Қызмет атаулары мен порт нөмірлерінің сәйкестігін **/etc/services** файлынан табуға болады. Порт нөмірлері ең аз және ең көп нөмірлерден интервал түрінде берілуі мүмкін.
- - **p udp --dport** (немесе --**destination-port**) — UDP пакеті жіберілетін порт немесе порт ауқымы. Дәлелдер --source-port үшін бірдей форматта берілген.
- Айқын критерийлер - **m** немесе --**match** опциясы арқылы кеңейту модульдерін нақты жүктеуді қажет етеді. Мысалы, егер Сіз мемлекеттік критерийді қолдануды жоспарласаңыз, онда сіз нақты көрсетуіңіз керек - **m** күйі қолданылатын критерийдің сол жағында. Олардың кейбірін қарастырайық:
- — **m conntrack --ctstate STATES**-қосылу күйінің белгісін тексереді: NEW, ESTABLISHED, RELATED және INVALID.
Жаңа күй пакеттің жаңа қосылымды ашатынын немесе пакет бір бағыттағын ғажататынын білдіреді. ESTABLISHED күйі пакеттің орнатылған қосылымға тиесілі екенін көрсетеді, оларқылы пакеттерекі бағытта да жүреді. RELATED күйі пакеттің бұрыннан бар қосылымға тиесілі екенін көрсетеді, бірақ ол жаңа қосылымды ашады. INVALID күйі пакеттің белгісіз ағынмен немесе қосылыммен байланысты екенін және деректерден немесе ақырыпта қате болуы мүмкін екенін білдіреді.

• - **m state-state STATES** (ескірген, ұсынылмайды) — байланыс күйінің белгісін тексереді: жаңа, ескірген, RELATED және жарамсыз.

• - **m multiport --source-port PORTS**-Шығыс порттарының тізімін көрсетуге қызмет етеді, сіз 15 түрлі порттарды көрсете аласыз. Тізімдегі порттардың атаулары бір-бірінен үтірмен бөлінуі керек, тізімдегі бос орындарға жол берілмейді. Оны тек **p TCP** немесе **p udp** өлшемдерімен бірге қолдануға болады. Негізінен --source-port әдеттегі өлшемінің кеңейтілген нұсқасы ретінде пайдаланылады.

• - **m multiport --destination — port PORTS**-кіріс порттарының тізімін көрсетуге қызмет етеді, сіз 15 түрлі порттарды көрсете аласыз. Тізімдегі порттардың атаулары бір-бірінен үтірмен бөлінуі керек, тізімдегі бос орындарға жол берілмейді. Оны тек **p TCP** немесе **p udp** өлшемдерімен бірге қолдануға болады. Негізінен әдеттегі --destination-port критерийінің кеңейтілген нұсқасы ретінде қолданылады.

• - **m multiport --port PORTS**-пакеттің шығыс және кіріс портын тексереді. Аргументтер форматы --source-port және --destination-port өлшемдеріне ұқсас. Бұл критерий екі бағыттағы порттарды тексереді, егер критерий берілген болса - **m multiport --port 80** — оның астына 80 портынан 80 портына баратын пакеттер түседі.

* - **m mac** — Mac-source MAC-Мас-пакетті **XX:XX:XX:XX:XX:XX: XX** форматында берген желілік түйіннің MAC мекен-жайы. Бұл тек PREROUTING, FORWARD және INPUT тізбектерінде және басқа жерде мағынасы бар.

- - `m iprange --src-range IP-IP-көздің ір мекенжайларыныңауқымынкөрсетугемүмкіндікбереді`, мысалы 192.168.1.10-192.168.2.20

- - `m iprange --dst-range IP-IP-192.168.1.10-192.168.2.20` сияқтытағайындалған ір ауқымынкөрсетугемүмкіндікбереді

Байланыскүйініңкритерийі

Жоғарыдаайтылғандай, көптегенпротоколдарекіжақтыбайланыстықажететеді. Мысалы, SSH қосылуларынарұқсатбергіңізкелсе, **INPUT** тізбегінеде, **OUTPUT** тізбегінедеережелерқосуыңызкерек. Егерсізтексервергекіретін SSH қосылуларынарұқсатбергіңізкелсе (яғнитек SSH арқылысервергеқосылумүмкіндігіболса) ше? **OUTPUT** тізбегінеережеқосушығатын SSH қосылуларынамүмкіндікбередіме (яғнисерверден SSH арқылыбасқахостқақосылуғаболады)?

Мұндайжағдайларүшінбайланыскүйлеріқолданылады.

Оларсізгебелгілібірбағыттағыбайланыстарғағанарұқсатетілгенекіжақтыбайланыстысипаттауғамүмкіндікбереді. Төмендегімысалда 10.10.10.10 хостынан SSH қосылыстарырұқсатетілген, бірақсолхостқа SSH қосылыстарытыйымсалынған. Алайда, байланысортатылғанжағдайда, жүйеге SSH арқылыақпаратжіберугерұқсатетіледі, бұлхосттарарасындағы SSH байланысынмүмкінетеді:

```
$sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 22 -s 10.10.10.10 -m state --state NEW,ESTABLISHED -j ACCEPTКопировать
$sudo iptables -A OUTPUT -p tcp --sport 22 -d 10.10.10.10 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPTКопировать
```

Өзгерістердісақтау

Ережелертізбегінеенгізілгенөзгертулерқайтажүктеукезіндежоғалады, сондықтанолардыпәрмендіпайдаланыпфайлғасақтауқажет:

```
$sudo /sbin/iptables-save > /etc/iptables.rulesКопировать
$cat /etc/iptables.rulesКопировать
# Generated by iptables-save v1.6.1 on Sat Feb 15 11:58:32 2020
*filter
:INPUT DROP [0:0]
:FORWARD DROP [0:0]
:OUTPUT DROP [0:0]
-A INPUT -i lo -j ACCEPT
-A INPUT -p icmp -j ACCEPT
-A INPUT -p udp -m udp --sport 53 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
-A INPUT -p tcp -m tcp --sport 53 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
-A INPUT -p tcp -m tcp --dport 80 -j ACCEPT
-A INPUT -p tcp -m tcp --dport 443 -j ACCEPT
-A INPUT -p tcp -m tcp --dport 22 -j ACCEPT
-A INPUT -p tcp -m tcp --sport 80 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
-A OUTPUT -o lo -j ACCEPT
-A OUTPUT -p icmp -j ACCEPT
-A OUTPUT -p udp -m udp --dport 53 -j ACCEPT
-A OUTPUT -p tcp -m tcp --dport 53 -j ACCEPT
-A OUTPUT -p tcp -m tcp --sport 80 -j ACCEPT
```

```
-A OUTPUT -p tcp -m tcp --sport 443 -j ACCEPT
-A OUTPUT -p tcp -m tcp --sport 22 -j ACCEPT
-A OUTPUT -p tcp -m tcp --dport 80 -j ACCEPT
COMMIT
# Completed on Sat Feb 15 11:58:32 2020
```

Қайта жүктеуден кейін ережелерді `/etc/iptables.rules` файлынан келесі пәрменді қалпына келтіруге болады:

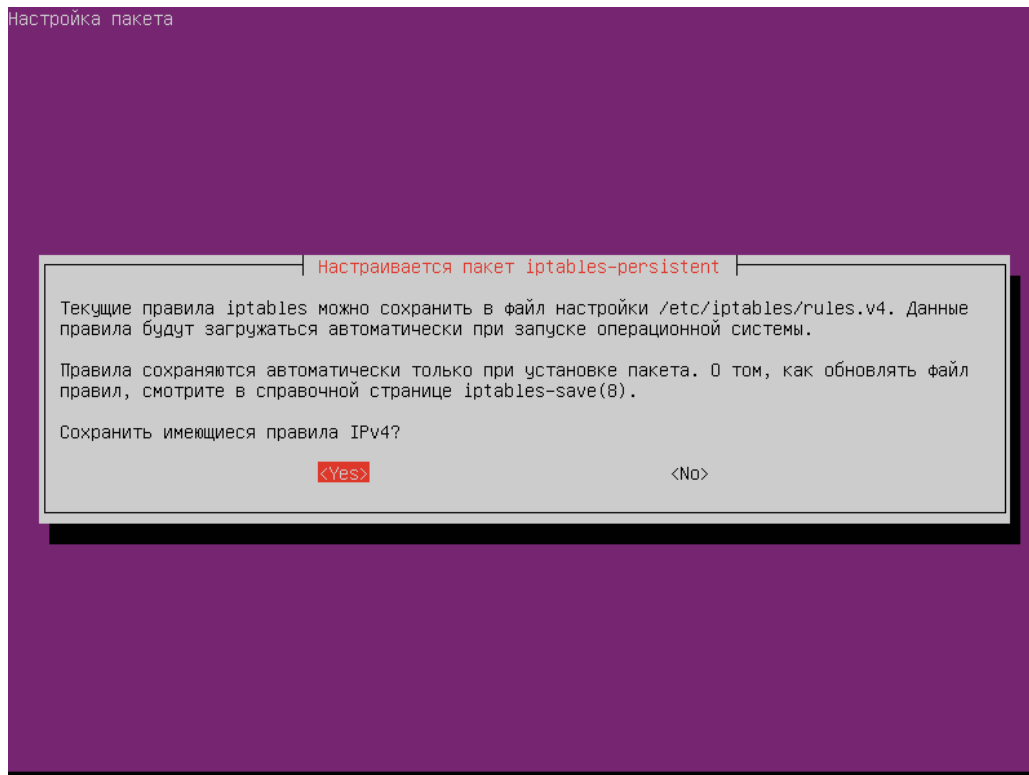
```
$ sudo iptables-restore < /etc/iptables.rules
```

Автоматты жүктеу ережелері

Әр қайта жүктелгеннен кейін ережелерді қолмен қалпына келтіруыңізге қажет емес. Сондықтан біз `iptables-persistent` пакетін орнатамыз:

```
$ sudo apt install iptables-persistent
```

- Буманы орнатқан кезден ізден `iptables` қолданыстағы ережелерін сақтау сұралады:
- IPv4 үшін `/etc/iptables/rules.v4` файлына
- IPv6 протоколы үшін `/etc/iptables/rules.v6` файлына

Енді ережелерге өзгертулер енгізілгеннен кейін, сіз ағымдағы күйді `/etc/iptables/rules.v4` файлына сақтауыңыз керек, сонда бұл күй қайта жүктелгеннен кейін қалпына келтіріледі:

```
$ sudo iptables-save > /etc/iptables/rules.v4
```

Буманы орнатқаннан кейін `netfilter-persistent.service` жаңа қызметі қосылады, ол жүктеу кезінде `iptables` ережелерін қалпына келтіреді:

```
$systemctl status netfilter-persistent.service
● netfilter-persistent.service - netfilter persistent configuration
   Loaded: loaded (/lib/systemd/system/netfilter-persistent.service;
   enabled; vendor preset: enabled)
   Active: active (exited) since Wed 2020-02-05 10:08:52 MSK; 27s ago
 Main PID: 3769 (code=exited, status=0/SUCCESS)
    Tasks: 0 (limit: 2317)
   CGroup: /system.slice/netfilter-persistent.service

фев 05 10:08:52 ubuntu-iptables systemd[1]: Starting netfilter persistent
configuration...
фев 05 10:08:52 ubuntu-iptables systemd[1]: Started netfilter persistent
configuration. Копировать
```

Судя по всему, скоро пакет `iptables-persistent` будет заменен на пакет `netfilter-persistent` (сейчас он устанавливается как зависимость при установке `iptables-persistent`).

Барлық ережелерді алып тастау

`Filter` кестесінің барлық конфигурацияланған ережелерін жою үшін келесі пәрменді қолдануға болады:

```
$sudo iptables -F Копировать
```

`Nat` кестесінің барлық теңшелген ережелерін жою үшін пәрменді пайдалануға болады:

```
$sudo iptables -t nat -F Копировать
```

Веб-серверді конфигурациялауға арналған мысал

1. OUTPUT үшін ACCEPT саясаты

Ең алдымен, біз әдепкі саясатты орнаттық:

```
$sudo iptables --policy INPUT DROP
$sudo iptables --policy OUTPUT ACCEPT
$sudo iptables --policy FORWARD DROP Копировать
```

Loopback интерфейсі арқылы трафикке рұқсат етіңіз (ping localhost үшін жұмыс істейді):

```
$sudo iptables -A INPUT -i lo -j ACCEPT Копировать
```

Көптеген қосымшалар өзара алмасу үшін кері цикл интерфейсінің пайдаланады және осы ережелерді жасамай, қосымшалардың жұмысы бұзылады.

Егер сіз орнатуға өте фанатикалық емес болсаңыз, онда сіз ICMP протоколының жұмысына рұқсат бермеңіз (ping және traceroute жұмыс істейді):

```
$sudo iptables -A INPUT -p icmp -j ACCEPT Копировать
```

ICMP (желі аралық басқару хабарламаларының ХАТТАМАСЫ) - TCP/IP хаттамаларының стекіне кіретін желілік хаттама. Негізінен, ICMP қате туралы хабарламаларды және деректерді беру кезінде пайда болған басқа ерекше жағдайларды жіберу үшін қолданылады. Утилиталар `ping`, `traceroute` сияқты, жұмыс істейді. `ping` утилитасы ICMP-сообщениясымен 8 (эхо-запрос) және 0 (эхо-ответ). Утилита `traceroute`, отображающая путь следования IP-пакетов, использует ICMP-сообщения с типом 11.

Біздің серверге DNS серверлерінен жауап алуға рұқсат береміз:

```
$sudo iptables -A INPUT -p udp --sport 53 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
$sudo iptables -A INPUT -p tcp --sport 53 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
```

Көпжағдайда UDP протоколы DNS хабарламалары үшін қолданылады. Бірақ егер хабарлама 512 Байттан асса TCP протоколы қолданылады. DNS серверлері 53 портында жұмыс істейді, сондықтан кіріс TCP және UDP трафигіне рұқсат береміз, ол source port 53-пен бірге келеді. Сонымен қатар, біз бұл трафикті біздің серверден сұрауға жауап ретінде түсіндіреміз.

HTTP, HTTPS және SSH порттарына кіріс қосылымдарын рұқсат етіңіз:

```
$sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 80 -j ACCEPT
$sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 443 -j ACCEPT
$sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
```

Біздің веб-сервер (Apache немесе Nginx) 80 және 443 порттарын, ал SSH сервері 22 портындайды. Сондықтан біз destination port 80, 443 және 22-гекелетін TCP трафигіне рұқсат береміз..

Пакеттерді apt утилитасы арқылы орнатуға және жаңартуға болады:

```
$sudo iptables -A INPUT -p tcp --sport 80 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
```

Біз декез-келген Шығыс трафикке рұқсат етіледі, сондықтан apt утилитасы репозиторий серверіне сұраныстар жіберіледі. Бірақ оған әлі де жауап беру керек, сондықтан біз кіріс TCP трафигіне source port 80-мен бірге жібереміз. Сонымен қатар, біз бұл трафикті біздің серверден сұрауға жауап ретінде түсіндіреміз.

Ендісіз қосылған ережелерді пәрменмен тексеріңіз:

```
$sudo iptables -L -v --line-numbers
Chain INPUT (policy DROP 0 packets, 0 bytes)
num  pkts bytes target     prot opt in      out     source     destination
 1     272 27773 ACCEPT     all  --  lo      any      anywhere   anywhere
 2      22  1848 ACCEPT     icmp --  any     any      anywhere   anywhere
 3      12  1975 ACCEPT     udp  --  any     any      anywhere   anywhere
udp spt:domain state ESTABLISHED
 4      0      0 ACCEPT     tcp  --  any     any      anywhere   anywhere
tcp spt:domain state ESTABLISHED
 5      18 2313 ACCEPT     tcp  --  any     any      anywhere   anywhere
tcp dpt:http
 6      0      0 ACCEPT     tcp  --  any     any      anywhere   anywhere
tcp dpt:https
 7    2091 140K ACCEPT     tcp  --  any     any      anywhere   anywhere
tcp dpt:ssh
 8      10  1308 ACCEPT     tcp  --  any     any      anywhere   anywhere
tcp spt:http state ESTABLISHED

Chain FORWARD (policy DROP 0 packets, 0 bytes)
num  pkts bytes target     prot opt in      out     source     destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT 6 packets, 772 bytes)
```

```
num  pkts bytes target      prot opt in      out      source
destination
```

2. OUTPUT үшін DROP саясаты

Бұл жағдайда **INPUT** тізбегінің барлық қорғаныс саясаты бірдей болады, бірақ **OUTPUT** тізбегі үшін ережелерді қосу керек. Сонымен, бірінші қадам әдепкі саясатты орнату:

```
$ sudo iptables --policy INPUT DROP
$ sudo iptables --policy OUTPUT DROP
$ sudo iptables --policy FORWARD DROP
```

Loopback интерфейсі арқылы трафикке рұқсат береміз:

```
$ sudo iptables -A INPUT -i lo -j ACCEPT
$ sudo iptables -A OUTPUT -o lo -j ACCEPT
```

ICMP протоколының жұмысына рұқсат береміз (ping және traceroute жұмыс жасайды):

```
$ sudo iptables -A INPUT -p icmp -j ACCEPT
$ sudo iptables -A OUTPUT -p icmp -j ACCEPT
```

Біздің серверге DNS серверлеріне сұраулар жіберуге рұқсат береміз:

```
$ sudo iptables -A OUTPUT -p udp --dport 53 -j ACCEPT
$ sudo iptables -A OUTPUT -p tcp --dport 53 -j ACCEPT
```

Біздің серверге DNS серверлеріне сұраулар жіберуге мүмкіндік береміз:

```
$ sudo iptables -A INPUT -p udp --sport 53 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
$ sudo iptables -A INPUT -p tcp --sport 53 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
```

HTTP, HTTPS және SSH порттарына кіріс қосылымдарын рұқсат етіңіз:

```
$ sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 80 -j ACCEPT
$ sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 443 -j ACCEPT
$ sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport 22 -j ACCEPT
```

Пакеттерді HTTP, HTTPS және SSH порттарынан жіберуге рұқсат етіңіз:

```
$ sudo iptables -A OUTPUT -p tcp --sport 80 -j ACCEPT
$ sudo iptables -A OUTPUT -p tcp --sport 443 -j ACCEPT
$ sudo iptables -A OUTPUT -p tcp --sport 22 -j ACCEPT
```

Пакеттерді **iptables** утилитасы арқылы орнатуға және жаңартуға болады:

```
$ sudo iptables -A INPUT -p tcp --sport 80 -m state --state ESTABLISHED -j ACCEPT
$ sudo iptables -A OUTPUT -p tcp --dport 80 -j ACCEPT
```

Енді сіз қосылған ережелерді пәрменмен тексеріңіз:

```
$ sudo iptables -L -v --line-numbers
Chain INPUT (policy DROP 6 packets, 623 bytes)
num  pkts bytes target      prot opt in      out      source      destination
```

```

1      53  5876 ACCEPT      all  --  lo    any    anywhere  anywhere
2       0    0 ACCEPT      icmp --  any   any     anywhere  anywhere
3      16  2808 ACCEPT      udp  --  any   any     anywhere  anywhere
udp spt:domain state ESTABLISHED
4       0    0 ACCEPT      tcp  --  any   any     anywhere  anywhere
tcp spt:domain state ESTABLISHED
5      35  3480 ACCEPT      tcp  --  any   any     anywhere  anywhere
tcp dpt:http
6       0    0 ACCEPT      tcp  --  any   any     anywhere  anywhere
tcp dpt:https
7     936 63201 ACCEPT      tcp  --  any   any     anywhere  anywhere
tcp dpt:ssh
8      50 92195 ACCEPT      tcp  --  any   any     anywhere  anywhere
tcp spt:http state ESTABLISHED

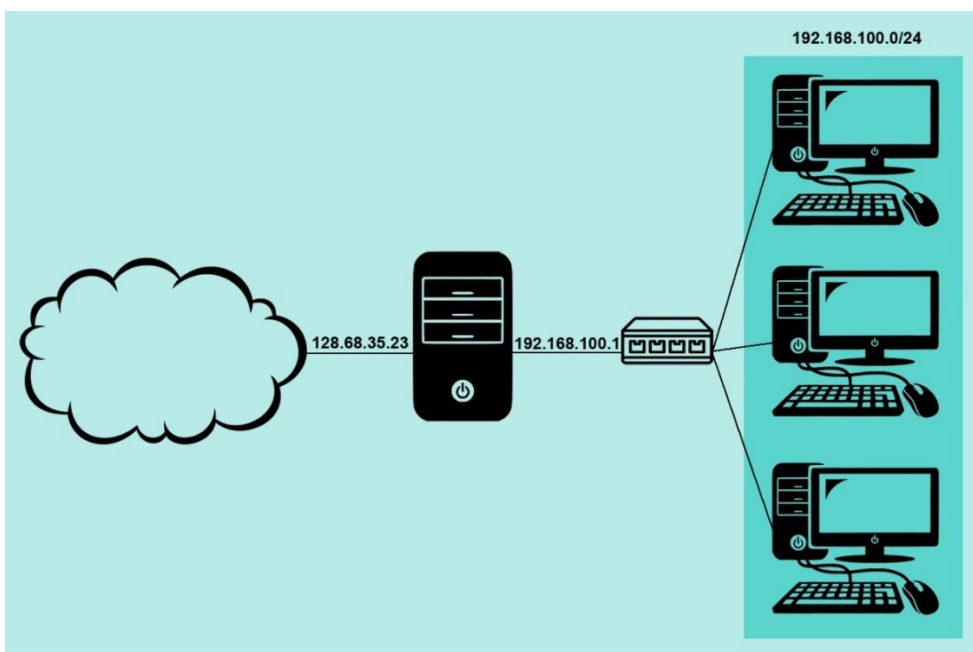
Chain FORWARD (policy DROP 0 packets, 0 bytes)
num  pkts bytes target    prot opt in      out     source  destination

Chain OUTPUT (policy DROP 6 packets, 772 bytes)
num  pkts bytes target    prot opt in      out     source  destination
1     53  5876 ACCEPT      all  --  any    lo     anywhere  anywhere
2      0    0 ACCEPT      icmp --  any    any     anywhere  anywhere
3     16  1244 ACCEPT      udp  --  any    any     anywhere  anywhere
udp dpt:domain
4      0    0 ACCEPT      tcp  --  any    any     anywhere  anywhere
tcp dpt:domain
5     18 22936 ACCEPT      tcp  --  any    any     anywhere  anywhere
tcp spt:http
6      0    0 ACCEPT      tcp  --  any    any     anywhere  anywhere
tcp spt:https
7     657 80901 ACCEPT      tcp  --  any    any     anywhere  anywhere
tcp spt:ssh
8      69  4613 ACCEPT      tcp  --  any    any     anywhere  anywhere
tcp dpt:http

```

Маршрутизатордың настройкасы

Екі желілік интерфейсi бар компьютер бар. Бірінші **eth0** интерфейсi интернетті қарайды және **128.68.35.23** ақ IP мекен-жайы бар. Екінші интерфейс **eth1** жергілікті желіге қарайды және **192.168.100.1** IP мекен-жайы бар.

Интернетке қол жетімділік (SNAT)

Бұл компьютер `192.168.100.0 / 24` Жергілікті желісінен барлық компьютерлер үшін Интернетке шығуды қамтамасыз етуі керек. Әдепкі бойынша, транзиттік трафик өшірілген, сондықтан `/etc/sysctl` файлын өңдеңіз.conf:

```
$sudo nano /etc/sysctl.conf
net.ipv4.ip_forward=1
```

Параметрлер күшіне енуі үшін:

```
$sudo sysctl -p
```

Енді `iptables` ті орнатамыз:

```
$sudo iptables -F FORWARD
$sudo iptables -A FORWARD -i eth1 -o eth0 -s 192.168.100.0/24 -j ACCEPT
$sudo iptables -A FORWARD -i eth0 -o eth1 -d 192.168.100.0/24 -j ACCEPT
```

Осылайша, біз IP мекен-жайлары үшін транзиттік пакеттерге рұқсат бердік, ал қалғандарын атайым салынды. Енді біз SNAT-ті (бастапқы адрес ті ауыстыру) конфигурациялаймыз, бұл желідегі барлық компьютерлерге `128.68.35.23` бір IP-адрес арқылы Интернетке қосылуға мүмкіндік береді.

```
$sudo -t nat iptables -A POSTROUTING -s 192.168.100.0/24 -o eth0 -j SNAT --to-source 128.68.35.23
```

Ішкі желіге қол жетімділік (DNAT)

Желі ішінде `192.168.100.2` IP-мекен-жайы бар компьютер бар, оған RDP арқылы Интернеттен қол жетімділік қажет. Біздің жергілікті желімізге барлық сұраулар `128.68.35.23` IP мекен-жайы бар `eth0` интерфейсіне келеді. 3389 портына баратындарды таңдап, оларды `192.168.100.2` мекен-жайына жібере аламыз (DNAT - алушының мекен-жайына ауыстыру):

```
$sudo iptables -t nat -A PREROUTING -i eth0 -p tcp -m tcp --dport 3389 -j DNAT --to-destination 192.168.100.2
```

Өзіндік жұмыстар:

1) Берілген команда нәтижелерін анықтаңыз:

- 1)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# iptables -t filter --list
Chain INPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain FORWARD (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```
- 2)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# iptables -t mangle --list
Chain PREROUTING (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain INPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain FORWARD (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain POSTROUTING (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```
- 3)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# iptables -t nat --list
Chain PREROUTING (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain INPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain POSTROUTING (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```
- 4)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# iptables -t raw --list
Chain PREROUTING (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
target     prot opt source                destination
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```
- 5)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# sudo iptables -P FORWARD DROP
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# sudo iptables -A INPUT -s 10.10.10.10
-j DROP
```
- 6)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# sudo iptables -A OUTPUT -s 10.10.10.10
-j DROP
```
- 7)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```
- 8)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# iptables -L | grep policy
Chain INPUT (policy DROP)
Chain FORWARD (policy DROP)
Chain OUTPUT (policy DROP)
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```
- 9)

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```

```
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#  
Chain INPUT (policy ACCEPT)  
Chain FORWARD (policy DROP)  
Chain OUTPUT (policy ACCEPT)  
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```

```
10) root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat# iptables -A INPUT -s 10.10.10.0/24  
-j DROP
```

```
11) root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#  
Chain INPUT (policy DROP)  
target prot opt source destination  
DROP all -- 10.10.10.10 anywhere  
DROP all -- 10.10.10.0/24 anywhere
```

```
Chain FORWARD (policy DROP)  
target prot opt source destination  
Chain OUTPUT (policy DROP)  
target prot opt source destination  
root@gulzinat-VirtualBox:/home/gulzinat#
```

```
13) (gulzi@gulzi)-[~]  
$ sudo iptables -A INPUT -p tcp --dport ssh -s 10.10.10.10 -j DROP
```

```
14) Chain INPUT (policy ACCEPT)  
target prot opt source destination tcp dpt:ssh  
DROP tcp -- 10.10.10.10 anywhere tcp dpt:ssh  
Chain FORWARD (policy ACCEPT)  
target prot opt source destination  
Chain OUTPUT (policy ACCEPT)  
target prot opt source destination  
(gulzi@gulzi)-[~]  
$
```

```
15) (root@gulzi)-[/home/gulzi]  
# iptables -L -n -v  
Chain INPUT (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)  
pkts bytes target prot opt in out source destination tcp dpt:ssh  
0 0 DROP tcp -- * * 10.10.10.10 0.0.0.0/0 tcp dpt:22  
0 0 DROP tcp -- * * 0.0.0.0/0 0.0.0.0/0 tcp dpt:22  
Chain FORWARD (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)  
pkts bytes target prot opt in out source destination  
Chain OUTPUT (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)  
pkts bytes target prot opt in out source destination
```

```
16) (root@gulzi)-[/home/gulzi]  
# iptables -n -L -v --line-numbers  
Chain INPUT (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)  
num pkts bytes target prot opt in out source destination tcp dpt:ssh  
1 0 0 DROP tcp -- * * 10.10.10.10 0.0.0.0/0 tcp dpt:22  
2 0 0 DROP tcp -- * * 0.0.0.0/0 0.0.0.0/0 tcp dpt:22  
Chain FORWARD (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)  
num pkts bytes target prot opt in out source destination  
Chain OUTPUT (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)  
num pkts bytes target prot opt in out source destination
```

```

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -P INPUT DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -P FORWARD DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -P OUTPUT ACCEPT

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -A INPUT -m state --state NEW,ESTABLISHED -j ACCEPT

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -L -v -n
Chain INPUT (policy DROP 39 packets, 1248 bytes)
pkts bytes target      prot opt in     out    source            destination
 0     0 DROP        tcp  --  *     *     10.10.10.10       0.0.0.0/0          tcp dpt:22
 0     0 DROP        tcp  --  *     *     0.0.0.0/0         0.0.0.0/0          tcp dpt:22
25    800 ACCEPT      all  --  *     *     0.0.0.0/0         0.0.0.0/0          state NEW,ESTABLISHED

Chain FORWARD (policy DROP 0 packets, 0 bytes)
pkts bytes target      prot opt in     out    source            destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT 0 packets, 0 bytes)
pkts bytes target      prot opt in     out    source            destination

```

17)

```

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -A INPUT -p tcp --dport 80 -j DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -A INPUT -i eth1 -p tcp --dport 80 -j DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -L
Chain INPUT (policy DROP)
target      prot opt source                destination          tcp dpt:ssh
DROP        tcp  --  10.10.10.10           anywhere             tcp dpt:ssh
DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             state NEW,ESTABLISHED
DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             tcp dpt:http
DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             tcp dpt:http

Chain FORWARD (policy DROP)
target      prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
target      prot opt source                destination

```

18)

```

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -A INPUT -p tcp -s 192.168.244.144 --dport 80 -j DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -A INPUT -i eth1 -p tcp -s 192.168.1.0/24 --dport 80 -j DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -L
Chain INPUT (policy DROP)
target      prot opt source                destination          tcp dpt:ssh
DROP        tcp  --  10.10.10.10           anywhere             tcp dpt:ssh
DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             state NEW,ESTABLISHED
DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             tcp dpt:http
DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             tcp dpt:http
DROP        tcp  --  192.168.244.144     anywhere             tcp dpt:http
DROP        tcp  --  192.168.1.0/24      anywhere             tcp dpt:http

Chain FORWARD (policy DROP)
target      prot opt source                destination

Chain OUTPUT (policy ACCEPT)
target      prot opt source                destination

```

19)

```

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# iptables -A INPUT -m mac --mac-source AA:0F:EA:81:03:18 -j DROP

```

20)

```

DROP        tcp  --  anywhere              anywhere             tcp dpt:ssh MAC AA:0F:EA:81:03:18
DROP        all  --  anywhere              anywhere             MAC AA:0F:EA:81:03:18

```

21)

- ```
(root@gulzi)-[/home/gulzi]
iptables -A INPUT -p icmp --icmp-type echo-request -j DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
iptables -A INPUT -i eth1 -p icmp --icmp-type echo-request -j DROP

(root@gulzi)-[/home/gulzi]
iptables -L
Chain INPUT (policy DROP)
target   prot opt source   destination   tcp dpt:ssh
DROP   tcp -- anywhere   anywhere   tcp dpt:ssh
ACCEPT   all -- anywhere   anywhere   state NEW,ESTABLISH
DROP   tcp -- anywhere   anywhere   tcp dpt:http
DROP   tcp -- anywhere   anywhere   tcp dpt:http
DROP   tcp -- 192.168.244.144   anywhere   tcp dpt:http
DROP   tcp -- 192.168.1.0/24   anywhere   tcp dpt:http
DROP   tcp -- anywhere   anywhere   tcp dpt:ssh MAC AA:0F:EA:81:03:
DROP   all -- anywhere   anywhere   MAC AA:0F:EA:81:03:
DROP   icmp -- anywhere   anywhere   icmp echo-request
DROP   icmp -- anywhere   anywhere   icmp echo-request
```
- 22)
- ```
(root@gulzi)-[/home/gulzi]
# ls /lib/modules/$(uname -r)/kernel/net/ipv4/netfilter/
arp_table_filter.ko  iptable_raw.ko      ipt_REJECT.ko      nf_log_arp.ko      nf_socket_ipv4.ko
arp_tables.ko       iptable_security.ko ipt_rpfilter.ko    nf_log_ipv4.ko    nft_dup_ipv4.ko
arp_mangle.ko       ip_tables.ko        ipt_SYNPROXY.ko   nf_nat_h323.ko    nft_fib_ipv4.ko
iptables_filter.ko  ipt_ah.ko           nf_defrag_ipv4.ko nf_nat_pptp.ko    nf_tproxy_ipv4.ko
iptables_mangle.ko  ipt_CLUSTERIP.ko   nf_dup_ipv4.ko   nf_nat_snmp_basic.ko nft_reject_ipv4.ko
iptables_nat.ko     ipt_ECN.ko         nf_flow_table_ipv4.ko nf_reject_ipv4.ko
```
- 23)
- ```
(root@gulzi)-[/home/gulzi]
netstat -n --tcp | grep SYN_RECV
```
- 24)

## II) Сөйлемді толықтырыңыз:

- 1) ... – үнсіз келісім бойынша Iptables кестесі.
- 2) **sudo iptables -F** - команда қызметі қандай?
- 3) Команда нәтижесі қандай: **sudo /sbin/iptables-save**
- 4) Байланысқа рұқсат беру (Iptables) командасы
- 5) Байланысқа мән бермеу (Iptables) командасы
- 6) Байланысты бұғаттау (Iptables) командасы
- 7) IP адресті анықтау командасын көрсетіңіз
- 8) Сервердегі ашық қосылымдардың тізімін көрсететін ... командасы Syn шабуылы туралы анықтау үшін қызмет етеді.